

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain muuttamisesta (HE 252/2020 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan ja maa- ja metsätalousvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

Lausunnot

Asiasta on annettu seuraavat lausunnot:

- hallintovaliokunta HaVL 4/2021 vp
- maa- ja metsätalousvaliokunta MmVL 2/2021 vp

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitusneuvos Olli Sorainen, työ- ja elinkeinoministeriö
- lainsäädäntöneuvos Veli-Pekka Hautamäki, oikeusministeriö
- neuvotteleva virkamies Harri Sivula, sisäministeriö
- tarkastaja Merja Laakkonen, Itä-Suomen ja Etelä-Suomen aluehallintovirasto, työsuojelun vastuualue
- ylitarkastaja Janne Kinnunen, Maahanmuuttovirasto
- dosentti, yliopistonlehtori Mika Helander

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- ulkoministeriö
- maa- ja metsätalousministeriö
- Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- Akava ry
- STTK ry
- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Yrittäjät ry

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

- Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto ry
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC ry
- Maaseudun Työnantajaliitto MTA ry
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- Palvelualojen ammattiliitto PAM ry
- Teollisuusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettua lakia. Lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa hänen Suomessa ollessaan helpotetaan. Työnantajan hallinnollista taakkaa kevennettäisiin työntekijätietojen ilmoittamisen osalta. Kausityöntekijöiden maahan paluuta helpotettaisiin siten, että aiemman työnantajan palvelukseen aiempaan työhön palaavan kausityöntekijän ei tarvitsisi esittää selvitystä työnteon edellytyksistä ja työehdoista. Esityksessä on otettu huomioon ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisy. Lain noudattamisen laiminlyövään työnantajaan kohdistettuja seuraamuksia tarkennettaisiin kohdistamalla vastuu myös yrityksen tai yhteisön vastuuhenkilöihin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian, kuitenkin ennen maatalouden satokauden alkamista vuonna 2021.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annettua lakia (907/2017, jäljempänä kausityölaki). Esitys perustuu pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman kahteen kirjaukseen, joiden mukaan kausityöntekijöiden mahdollisuuksia vaihtaa työnantajaa parannetaan ja varmistetaan kausityöntekijöiden työperusteisten oleskelulupien nopea käsittely yritysten työvoimatarpeen turvaamiseksi.

Esityksessä ehdotetuilla muutoksilla helpotetaan kausityöntekijän mahdollisuutta vaihtaa työnantajaa hänen Suomessa ollessaan ja joustavoitetaan siten kausityövoiman käyttöä. Työnantajan vaihtamisen helpottaminen vähentää osaltaan myös työntekijän riskiä tulla hyväksikäytetyksi, kun hän ei ole sidoksissa yhteen työnantajaan. Myös aiemmin Suomessa kausityöntekijänä olleen ulkomaalaisen maahan paluuta helpotetaan. Lisäksi tavoitteena on keventää kausityöntekijöitä palkkaavien työnantajien hallinnollista taakkaa. Valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tärkeinä ja tarpeellisina ja puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin ja muutos-ehdotuksin.

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

Valiokunta toteaa, että nyt käsittelyssä olevan esityksen lisäksi käynnissä on myös muita hankkeita, joissa selvitetään mahdollisuuksia työperusteisten oleskelulupahakemusten käsittelyn nopeuttamiseen ja työntekijöiden hyväksikäytön ehkäisemiseen. Eduskunnan käsittelyssä on parhaillaan hallituksen esitys ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 253/2020 vp), jossa ehdotetaan ulkomaalaisen työvoiman hyväksikäytön ehkäisemiseen ja työvoiman hyväksikäytön uhrin oikeusaseman parantamiseen tähtääviä muutoksia.

Valiokunta katsoo, että jatkokäsittelyssä työperusteisten oleskelulupahakemusten käsittelyn nopeuttamiseksi ja työntekijöiden suojan kehittämiseksi voitaisiin kehittää esimerkiksi erilaisia hyvän työnantajan sertifiointimenetelmiä. Sertifikaatin saanut työnantaja voitaisiin vapauttaa selvitysten ja vakuutusten toimittamisesta lupaviranomaiselle, mikä vähentäisi sekä työnantajan että viranomaisen hallinnollista työtä ja nopeuttaisi lupamenettelyä.

Kausityötä tehdään etenkin maatalouden ja matkailun alalla. Maataloudessa työskenteleviä ulkomaalaisia kausityöntekijöitä on vuosittain tullut maahan noin 14 000—20 000. Tästä määrästä noin 4 000 on ollut luonnonmarjanpoimijoita, joihin kausityölakia ei sovelleta. Valiokunta pitää tärkeänä kolmansien maiden kansalaisten tarvitsemien kausityölupien käsittelyn nopeuttamista riittävän työvoiman turvaamiseksi etenkin huoltovarmuuden ja työmarkkinoiden toiminnan kannalta välttämättömillä aloilla. Kausityön ehtoja ja olosuhteita tulisi kehittää siihen suuntaan, että myös Suomen työmarkkinoilla jo olevien henkilöiden työllistyminen kausityöhön yleistyisi.

Työntekijöiden perehdyttäminen

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta kiinnittää huomiota siihen, että erityisesti kolmansista maista tulevat kausityöntekijät ovat heikossa asemassa suhteessa työnantajaansa, ja heidän mahdollisuutensa vaikuttaa työsuhteen ehtoihin ja työskentely- ja asumisolosuhteisiin on heikko. Ulkomaalaisten tilapäistyöntekijöiden tilanteesta tekee erityisen turvattoman tiedon ja kielitaidon puute sekä se, ettei Suomessa ole selkeitä tahoja, joiden vastuulla olisi tilapäistyöntekijöiden informoiminen ja edunvalvonta.

Työnantajan perehdyttämistä on säädetty muun muassa työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 1 §:ssä ja työturvallisuuslain (738/2002) 14 §:ssä. Nämä säännökset eivät kuitenkaan nimenomaisesti huomioi ulkomaalaisen työntekijän tarvitsemää erityistä perehdyttämisen tarvetta. Erityinen tarve voi liittyä kielitaidon puutteeseen tai puuttuvaan tietoon Suomen työmarkkinoiden toiminnasta tai käytettävissä olevista oikeusturvakeinoista. Valiokunta pitää tärkeänä, että työperäisen maahanmuuton edistämistoimenpiteiden yhteydessä selvitetään millä keinoilla ulkomaalaisten työntekijöiden perehdyttämisestä huolehditaan.

Muuta

Maa- ja metsätalousvaliokunta toteaa lausunnossaan (MmVL 2/2021 vp) työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle pitävänsä välttämättömänä, että erityisesti koronaviruksen aiheuttamassa poikkeustilanteessa kaikkien esityksessä tarkoitetuilla toimialoilla työskentelevien kausityöntekijöiden olosuhteisiin, työsuojeluun ja -turvallisuuteen sekä niiden valvontaan kiinnitetään erityistä huomiota. Tämä edellyttää maa- ja metsätalousvaliokunnan mukaan esimerkiksi maatiloilla tietoa siitä, millaisilla toimenpiteillä ja toimintatavoilla koronaviruksen leviämistä voidaan parhai-

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

ten ehkäistä. Lisäksi valiokunta korostaa, että tulee huolehtia riittävän ohjeistuksen antamisesta kausityöntekijöitä palkkaaville maa-, metsä-, puutarha- ja kalatalouden yrityksille ja työntekijöille muun annettavan ohjeistuksen (mm. tämän työn ja työvoiman saatavuudesta) ohella.

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta yhtyy maa- ja metsätalousvaliokunnan esittämään huoleen kausityöntekijöiden työturvallisuudesta ja -terveydestä. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta katsoo lisäksi, että lain toimeenpanon pikainen aikataulu edellyttää tehokasta viestintää alan järjestöille, yrittäjille ja muille toimijoille. Työnantajien kautta tieto uudistuksista kulkee osin myös kausityöntekijöille. Lisäksi tarvitaan tehokasta ja aktiivista viranomaistiedottamista.

Työnantajan hallinnollisen taakan keventäminen

Esityksessä ehdotetaan työnantajan hallinnollista taakkaa kevennettäväksi työntekijätietojen ilmoittamisen osalta siten, että työnantaja, joka palkkaa useita samaan aikaan maahan tulevia kausityöntekijöitä samanlaiseen työhön, voi jatkossa antaa kausityölain edellyttämät vakuutukset ja työehtosopimusta koskevat tiedot yhdellä kerralla nimeltä mainittuja työntekijöitä koskien. Edellytyksenä tälle on ehdotetun kausityölain 8 §:n 4 momentin mukaan, että ilmoitus annetaan sähköisen asioinnin palvelun kautta. Jos tietoja ei ole mahdollista antaa edellä kerrotulla tavalla, ne tulisi antaa normaalisti kausityöntekijäkohtaisesti.

Hallintovaliokunta tähdentää lausunnossaan (HaVL 4/2021 vp), että ehdotettujen muutosten tavoitteiden toteutuminen edellyttää merkittäviä muutoksia ulkomaalaisasioiden sähköiseen asiakäsittelyjärjestelmään (UMA) sekä sähköiseen asiointipalveluun (Enter Finland). Tietojärjestelmämuutosten toteuttaminen on hallintovaliokunnan mukaan edellytyksenä ehdotettujen muutosten käytännön toimivuudelle. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta pitää hallintovaliokunnan tavoin tärkeänä, että tietojärjestelmämuutokset ovat valmiina viimeistään lain voimaan tullessa. Muutoin riskinä on, että kausityöhön oikeuttavien lupien käsittely ruuhkautuu entisestään.

Maatalouden satokaudelle 2021 tulee kausityöhakemuksia arviolta 12 000—13 000. Näistä maaliskuun alkuun mennessä on saadun selvityksen mukaan pantu vireille jo lähes puolet, ja hakemuksia tulee koko ajan lisää. Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että ehdotettu laki ei juurikaan vaikuttaisi jo vireillä olevien kausityöhakemusten käsittelyyn Maahanmuuttovirastossa. Merkittävimmin muutokset vaikuttavat tulevalla satokaudella työnantajan vaihtamiseen silloin, kun kausityöntekijät ovat jo maassa.

Työnantajan vaihtaminen

Kausityölain 12 §:n mukaan kausityöhön oikeuttava lupa myönnetään koskemaan työtä yhden tai useamman nimetyn työnantajan palveluksessa kerrallaan. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että jos kausityöhön oikeuttavaan lupaan merkityiltä työnantajilta päättyy esimerkiksi mahdollisuus tarjota työtä tai jos työntekijä tulee työlupaan merkityssä työpaikassa kaltoin kohdelluksi, kausityöntekijä ei voi olemassa olevan kausityöhön oikeuttavan lupansa puitteissa siirtyä kausityöhön toisen työnantajan palvelukseen, vaan hänen on haettava Maahanmuuttovirastolta uusi kausityöhön oikeuttava lupa ja maksettava hakemuksen käsittelymaksu uudelleen. Työnteko-oikeus katkeaa hakemuksen käsittelyn ajaksi.

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

Esityksessä kausityölakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 17 a §, jonka mukaan Maahanmuuttovirasto voi hakemuksesta lisätä uuden työnantajan kausityöhön oikeuttavaan lupaan ilman uuden oleskelulupahakemuksen jättämistä. Oikeus työskennellä uuden työnantajan palveluksessa alkaa uuden työnantajan lisäämistä koskevan hakemuksen tultua vireille. Työnteko-oikeuden alkaminen edellyttää kuitenkin, että hakemus sisältää työnantajan vakuutuksen muun muassa kausityön ehdoista ja asianmukaisesta majoituksesta sekä työnantajan ilmoituksen työhön sovellettavasta työehtosopimuksesta.

Valiokunta pitää ehdotettua muutosta tärkeänä ja kannatettavana. Uudistuksen ansiosta kausityöntekijä voi hyväksikäyttötapauksissa tai työn loppuessa vaihtaa sujuvasti työnantajaa ilman odotusaikaa, mikä on työntekijän toimeentulon kannalta tärkeää. Työntekijälle muutos turvaa nykyistä paremmin riittävän työvoiman saannin, kun työntekijät voivat nykyistä joustavammin siirtyä tilalta toiselle sen mukaan kuin satolajikkeita kypsyy poimittaviksi.

Maahanpaluun helpottaminen

Esityksessä ehdotetaan, että kausityöntekijän ei jatkossa tarvitse esittää kausityölain 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja selvityksiä esimerkiksi työsuhteensa ehdoista, jos hän lupaa hakiessaan ilmoittaa palaavansa aiemman työnantajansa palvelukseen samaan työhön, jota varten hänelle on aiemmin myönnetty kausityöhön oikeuttava lupa. Työnantajalla on edelleen velvollisuus antaa luvan myöntävälle toimivaltaiselle viranomaiselle kausityölain 8 §:ssä säädetty vakuutus, ilmoitukset ja tiedot. Ehdotettu sääntely vähentää kausityöntekijäksi pyrkivän selvitystaakkaa ja päällekkäistä työtä.

Valiokunta pitää etukäteisvalvontaa työsuhteen ehtojen ja työskentely- ja asumisolosuhteiden valvomiseksi ja varmentamiseksi tärkeänä. Valiokunta kuitenkin katsoo, että uuteen hakemukseen liitettävän työntekijän selvityksen tarvetta vähentää olennaisesti ja hyväksyttävällä tavalla se, että Maahanmuuttovirasto on jo edeltävinä vuosina selvittänyt kyseisen työnantajan edellytykset ja kyseisen työnteon olosuhteet. Lisäksi työnantajan vakuutuksessaan antamien tietojen oikeellisuutta voidaan seurata aluehallintoviraston työsuojelutarkastuksella, jolta Maahanmuuttovirasto saa tarkastuskertomuksen tai tarvittaessa muun tiedon.

Jälkikäteen työnantajan vakuutuksen sisältöön ja antamiin tietoihin on mahdollista tarvittaessa puuttua 20 §:n (työnantajaan kohdistettavat seuraamukset) tai ulkomaalaislain 186 §:n (työnantajan ulkomaalaisrikkomus) nojalla. Jos saman työnantajan palvelukseen hakeutuvien uusien kausityöntekijöiden työehdoissa ilmenisi epäkohtia, Maahanmuuttoviraston tulisi ilmoittaa työsuojeluviranomaiselle vihjetieto myös saman työnantajan palvelukseen palaavista kausityöntekijöistä.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että ehdotettu muutos tarkoittaa valvonnan painopisteen siirtymistä aiempaa enemmän työpaikoilla tapahtuvaan jälkivalvontaan. Valiokunta tähdentää, että valvonnan tehokas toteuttaminen edellyttää sujuvaa tiedonkulkua viranomaisten välillä ja riittäviä valvontaresursseja.

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

Hyväksikäyttöön puuttuminen

Esityksessä ehdotetaan täsmennettäväksi työnantajaan kohdistettavia hallinnollisia seuraamuksia määrittelevää kausityölain 20 §:n 2 momenttia sääntelemällä aikaisempaa tarkemmin Maahanmuuttoviraston pidättäytymistoimivaltaa. Säännöksen tarkkarajaisuutta parannetaan lisäämällä lakiin pykäläkohtaiset viittaukset siitä, minkä aineellisten säännösten perusteella Maahanmuuttovirasto voi päättää, että kausityöhön oikeuttavia lupia ei myönnetä sellaisen työnantajan palveluksessa työskentelemiseksi, joka on vakavasti laiminlyönyt kausityölaissa tai ulkomaalaislaissa säädetyt velvoitteensa (pidättäytymispäätös). Uuden 3 momentin mukaan päätös voidaan tehdä enintään kuuden kuukauden ajaksi. Lisäksi Maahanmuuttoviraston on ennen seuraamuksesta päättämistä varattava työnantajalle tilaisuus riittävässä määräjässä korjata laiminlyöntinsä.

Pykälän uuden 4 momentin mukaan 2 momentissa määritelty hallinnollinen seuraamus voidaan kohdistaa myös ulkomaalaisrikkomuksesta tuomittuun työnantajaan tai tämän edustajaan. Edellytyksenä on, että ulkomaalaisrikkomuksesta tuomittu on tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta antanut viranomaiselle virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ulkomaalaisen työnteon ehtoista taikka työtehtävistä ja niiden asettamista vaatimuksista.

Pidättäytymispäätös on hallinnollinen seuraamus, jonka määräämisen edellytyksenä on ehdotuksen mukaan työnantajan vakava laiminlyönti. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa (s. 13) esitetyn esimerkkilistan mukaan seuraamuksen perusteena olevia vakavia laiminlyöntejä voisivat olla muun muassa kohtuuttoman pitkät työajat ja työtunnit, vapaiden ja lomien puuttuminen, palkan maksamatta jättäminen, huomattava alipalkkaus tai palkan takaisinmaksu. Valiokunta huomauttaa, että myös työaikakirjanpidon laiminlyöminen kokonaan tai osittain on vakava laiminlyönti, joka olennaisesti vaikeuttaa palkkauksen oikeellisuuden varmistamista.

Pidättäytymispäätöksen kesto. Voimassa olevan 20 §:n 2 momentin mukaan pidättäytymispäätös voidaan tehdä määräajaksi tai toistaiseksi. Saadun selvityksen mukaan Maahanmuuttovirasto ei ole soveltanut säännöstä korkean näyttökynnyksen vuoksi. Säännöksen on kuitenkin arvioitu estävän laiminlyöntejä ennalta.

Esityksessä täsmennetään pidättäytymispäätöksen kestoä koskevaa säännöstä. Ehdotetun uuden 3 momentin mukaan päätös voidaan tehdä enintään kuuden kuukauden ajaksi. Täsmennyksen tarkoituksena on lisätä seuraamuksen oikeasuhtaisuutta. Toistaiseksi määrätty kielto rekrytoida kausityölupien nojalla saapuvia ulkomaalaisia voi esityksen (s. 13–14) mukaan olla kohtuutonta varsinkin maa- ja puutarhatalouden kausityössä, jossa on jo vuosia tukeuduttu ulkomailta tulevaan kausityövoimaan. Kuuden kuukauden määräaika saattaa lisäksi kattaa koko maatalouden satokauden, minkä vuoksi seuraamusta on syytä käyttää vain vakavimmissa laiminlyöntitapauksissa.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisissa esitettyjen arvioiden mukaan kuuden kuukauden enimmäispituutta pidetään seuraamuksen toimivuuden ja tehokkuuden kannalta ongelmallisena niissä tilanteissa, joissa on kyse vain muutaman kuukauden pituisesta kausityöstä. Esitetyissä arvioissa katsotaan, että pidättäytymispäätös saattaa joissakin tapauksissa sijoittua kokonaan satokauden ulkopuolelle, jolloin sillä ei olisi laiminlyöntiin syyllistyneelle työnantajalle juurikaan merkitystä. Myös hallintovaliokunta kiinnittää työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle antamassaan lausun-

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

nossa (HaVL 4/2021 vp) huomiota ehdotetun kuuden kuukauden enimmäisajan ongelmallisuuteen.

Valiokunta pitää kuulemisissa esitettyä huolta ehdotetun hallinnollisen seuraamuksen tehokkuudesta perusteltuna ja katsoo, että pidättäytymispäätöksen vaikuttavuutta on säännöksen voimaantulon jälkeen arvioitava. Valiokunta edellyttää, että hallitus antaa valiokunnalle selvityksen asiasta vuoden 2022 loppuun mennessä (*Valiokunnan lausumaehdotus*).

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain muuttamisesta

20 §. Työnantajaan kohdistettavat seuraamukset. Ehdotetussa 2 momentissa on parannettu säännöksen tarkkarajaisuutta lisäämällä lakiin pykäläkohtaiset viittaukset siitä, minkä aineellisten säännösten perusteella Maahanmuuttovirastolla on oikeus päättää, ettei kausityöhön oikeutavia lupia myönnetä (pidättäytymispäätös). Valiokunta toteaa, että sääntelyn ennakoitavuuden ja oikeasuhtaisuuden varmistamiseksi 2 momenttiin on perusteltua lisätä vaatimus pidättäytymispäätöksen tekemisestä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun Maahanmuuttovirasto sai tiedon päätöksen perusteesta.

Sääntelyn selkeyden kannalta on lisäksi aiheellista täsmentää ehdotettua 4 momenttia siten, että siinä tarkoitettulla tuomiolla tarkoitetaan lainvoiman saanutta tuomiota.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 252/2020 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Eduskunta hyväksyy yhden lausuman. (Valiokunnan lausumaehdotus)

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

Valiokunnan muutosehdotukset

Laki

kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain (907/2017) 18 § ja 20 §:n 2 momentti sekä *lisätään* 1 §:ään uusi 3 momentti, 8 §:ään uusi 4 momentti, lakiin uusi 17 a § ja 20 §:ään uusi 3 ja 4 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja soveltamisala

Tätä lakia ei sovelleta työntekijöiden lähettämisestä annetun lain (447/2016) 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuun työntekijöiden lähettämiseen.

8 §

Työnantajan yhteistyövelvollisuus

Jos työnantaja palkkaa useita samanaikaisesti maahan tulevia kausityöntekijöitä samanlaiseen työhön samoin työehdoin, 1 momentissa tarkoitettu vakuutus ja 2 momentissa tarkoitettu tieto saa koskea kaikkia työntekijöitä, jos heidät on mainittu nimeltä ja jos ilmoitus annetaan sähköisen asioinnin palvelun kautta.

17 a §

Työnantajan lisääminen kausityöhön oikeuttavaan lupaan

Maahanmuuttovirasto voi hakemuksesta lisätä voimassa olevaan kausityöhön oikeuttavaan lupaan uuden työnantajan, joka antaa 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua vakuutuksen ja 2 momentissa tarkoitettua tietoa. Oikeus työskennellä uuden työnantajan palveluksessa alkaa hakemuksen viireille tultua ja sisältäen edellä mainitun vakuutuksen ja tiedon. Hakemus jätetään Maahanmuuttovirastolle.

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

18 §

Maahanpaluun helpottaminen

Jos kolmannen maan kansalainen on työskennellyt Suomessa kausityössä ainakin kerran kausityöhön oikeuttavan luvan hakemista edeltäneiden viiden vuoden aikana ja hän on oleskelunsa ajan noudattanut tässä laissa säädettyjä kausityönteon edellytyksiä, hänen ei tarvitse esittää 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuja selvityksiä, kun hän kausityöhön oikeuttavaa lupaa hakiessaan ilmoittaa palaavansa aiemman työnantajansa palvelukseen samaan työhön, jota varten hänelle on aiemmin myönnetty kausityöhön oikeuttava lupa.

20 §

Työnantajaan kohdistettavat seuraamukset

Maahanmuuttovirasto voi päättää, ettei kausityöhön oikeuttavia lupia myönnetä sellaisen työnantajan palveluksessa työskentelemiseksi, joka on vakavasti laiminlyönyt 8 tai 19 §:ssä tai ulkomaalaislain 86 a §:ssä säädettyt velvoitteensa tai jos kausityöhön oikeuttava lupa on eväty 7 §:n nojalla. **Päätös on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä sen jälkeen, kun Maahanmuuttovirasto sai tiedon päätöksen perusteesta.**

Edellä 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemisen edellytyksenä on, että asianomainen työnantaja ei ole Maahanmuuttoviraston kehotuksesta huolimatta asian laatuun nähden riittävässä määräajassa korjannut laiminlyöntiään. Päätös voidaan tehdä enintään kuuden kuukauden ajaksi. Jos kyseessä on yritys tai yhteisö, päätös voidaan kohdistaa myös vastuuhenkilöön.

Edellä 2 momentissa tarkoitettu päätös voidaan ulottaa koskemaan myös työnantajaa tai tämän edustajaa, joka on **lainvoiman saaneella tuomiolla** tuomittu ulkomaalaislain 186 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla työnantajan ulkomaalaisrikkomuksesta annettuaan tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta viranomaiselle virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ulkomaalaisen työnteon ehtoista taikka työtehtävistä ja niiden asettamista vaatimuksista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Valiokunnan lausumaehdotus

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa 20 §:n 3 momentissa säädetyn pidättäytymispäätöksen vaikuttavuutta ja antaa asiasta selvityksen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle vuoden 2022 loppuun mennessä.

Valiokunnan mietintö TyVM 2/2021 vp

Helsingissä 18.3.2021

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anna Kontula vas
jäsen Kim Berg sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Jukka Mäkynen ps
jäsen Anders Norrback r
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Ruut Sjöblom kok
jäsen Riikka Slunga-Poutsalo ps
varajäsen Jenni Pitko vihr

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen